

*Марина Ткач,
студентка 4 курсу спеціальності 231 «Соціальна робота»
Науковий керівник: **Топорівська Ярослава Володимирівна,**
канд. педагогічних наук, доцент кафедри
соціальної роботи та психології,
Подільський спеціальний навчально-
реабілітаційний соціально-економічний коледж,
м. Кам'янець-Подільський*

СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ УМОВ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

В умовах модернізації української системи освіти особливої уваги заслуговує проблема підготовки конкурентоспроможних фахівців, здатних виконувати свої професійні функції у контексті ефективної професійної діяльності. Майбутній фахівець у галузі соціально-педагогічної роботи має бути готовий до реальної практичної діяльності, володіти навичками самостійної праці й професійного самовдосконалення, враховувати реальні умови соціального середовища, у якому здійснюється професійна діяльність. У зв'язку з цим постає проблема формування професійної готовності майбутніх соціальних педагогів до роботи в умовах інтеграції соціальних інститутів, взаємодії у вирішенні пріоритетних соціальних питань.

Соціальний працівник сьогодення має стати активним агентом держави, який виявляє і допомагає вирішувати різноманітні проблеми. У цьому світлі компетентність соціального педагога тісно пов'язана із результативністю соціальних дій та співпраці соціальних інститутів, урегулюванням суспільних відносин, готовністю молоді до прояву активної громадянської позиції.

Професійна діяльність соціальних працівників спрямована на реалізацію державної соціальної політики. Доступність засобів ІКТ (*Інформаційно-комунікаційні технології*), підвищення рівня інформаційної культури населення, їх готовність застосовувати інформаційні технології сприяють інформатизації соціальної сфери. Майбутні соціальні працівники, щоб бути

конкурентоспроможним на сучасному ринку праці, повинні уміти використовувати ІКТ для виконання діагностичної, прогностичної, правозахисної, організаційної, профілактичної, комунікативної функцій фахової діяльності. Під ІКТ-компетентністю соціального працівника ми розуміємо здатність особистості використовувати інформаційні та комп'ютерні технології для задоволення власних потреб і вирішення суспільно значущих, зокрема, професійних завдань. Формування ІКТ-компетентності соціальних працівників відбувається у результаті засвоєння ними знань у сфері ІКТ, набуття практичних навичок їх застосування для вирішення фахових завдань, підготовки до ефективного використання інформаційних і комп'ютерних технологій у професійній діяльності [3].

Державна статистика Міністерства охорони здоров'я України констатує зростання кількості людей із обмеженнями життєдіяльності. Для осіб із обмеженнями життєдіяльності ІКТ є одним із провідних інструментів соціальної адаптації і реабілітації та засобом самовираження, що компенсує фізичні недоліки. Тому здобувачам освіти напряму підготовки «Соціальна робота» викладається навчальна дисципліна «Інформаційно-комунікаційні технології в системі соціальної адаптації осіб із обмеженими можливостями». Метою викладання зазначеної дисципліни є ознайомлення студентів із програмним забезпеченням та інформаційними технологіями, що можуть бути використані в їх подальшій роботі за спеціальністю. Ведення електронної документації, уміння створювати та редагувати документи у текстовому редакторі; відповідати на ділові листи, заповнювати бланки, спілкуватися електронною поштою – необхідний атрибут організаційної діяльності соціальних працівників. Для виконання діагностичної функції фахової діяльності доцільно навчити майбутніх соціальних працівників створювати бази даних, будувати діаграми, формувати звіти, заповнювати форми. Ознайомлення студентів із існуючими ІКТ для підготовки, проведення та аналізу результатів соціологічних досліджень допоможе їм у реалізації прогностичної функції професійної діяльності. Майбутнім соціальним

працівникам необхідно уміти виконувати пошук нормативно-правової та соціально значущої інформації у світовій мережі. Доцільним вбачаємо застосування соціальними працівниками електронних презентацій при проведенні соціальної профілактичної роботи [1]. Нами визначені та обґрунтовані такі організаційно-педагогічні умови формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників: відповідність змісту і структури підготовки майбутніх соціальних працівників вимогам сучасного інформаційного суспільства; створення у ВНЗ інформаційно-освітнього середовища для надання всебічної інформаційної підтримки; формування позитивної мотивації і потреб студентів до використання ІКТ; оптимальне поєднання традиційних та інноваційних технологій навчання. Комплексне забезпечення цих взаємопов'язаних умов сприятиме підвищення ефективності формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі вивчення дисциплін, орієнтованих на використання ІКТ у професійній діяльності.

Отже, у процесі вивчення дисциплін, орієнтованих на використання ІКТ у професійній діяльності та при комплексному забезпеченні організаційно-педагогічних умов ефективно розвиваються ІКТ-компетентності студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки «Соціальна робота». Розуміння можливостей застосування ІКТ у професійній діяльності сприяє формуванню позитивної мотивації і потреб майбутніх соціальних працівників до використання зазначених технологій при розв'язанні професійних завдань [2].

Таким чином, застосування ІКТ соціальними працівниками для здійснення діагностичної, прогностичної, інформаційної, правозахисної, організаційної, профілактичної, комунікативної функцій професійної діяльності є необхідністю та невідомою складовою робочого процесу. Наразі комп'ютер стає обов'язковим атрибутом як для соціальних працівників, так і клієнтів соціальної роботи. Розуміння можливостей використання ІКТ у фаховій діяльності, високий рівень ІКТ-компетентності та готовність соціальних працівників до застосування інформаційних технологій у розв'язанні

професійних завдань поліпшить якість і підвищить ефективність професійної діяльності, сприятиме соціальному розвитку інформаційного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Алексеева Г. М. ІКТ як засіб формування компетентності майбутнього соціального педагога. *Збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти: педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах* / ред.: Т. І. Сущенко. Запоріжжя : ЗОІППО, 2011. Вип. 14 (67). С. 68-76.
2. Баловсяк Н. В. Інформаційна компетентність фахівця. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2004. № 5. С. 21-28.
3. Лук'янченко М. І. Реалізація здоров'язберігаючих технологій у сучасній школі. *Науковий вісник Чернігівського нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт*. Чернігів. 2012. Вип. 98. Т. 3. С. 176-178.